

B3W brengt praktijkervaring en directzaai samen op het Beitems Bodemfestival

Het Beitems Bodemfestival bracht 300 landbouwers, adviseurs, onderzoekers en beleidsmakers samen rond de uitdagingen en kansen van bodemzorg. Vanuit B3W stonden twee activiteiten centraal: drie landbouwers deelden hun ervaringen met bodembeheer en tijdens een demonstratie werd directzaai in een levende groenbedekker onder de loep genomen. Beide activiteiten toonden dezelfde boodschap: een gezonde bodem bouw je stap voor stap op, met keuzes die passen bij het bedrijf en de omstandigheden.

Van ervaring naar inspiratie: landbouwers tonen hun aanpak

Tijdens het festival kregen bezoekers de kans om te luisteren naar drie landbouwers die elk op hun eigen manier werken aan een betere bodemkwaliteit. Hun verhalen maakten duidelijk dat er geen vaste handleiding bestaat voor bodemzorg. De juiste aanpak hangt af van de bodem, de teelten en de bedrijfsvoering.

Melkvee- en akkerbouwer Stijn De Wulf heeft onder meer industriewortelen in zijn teeltplan. Net als andere rooivruchten vragen wortelen extra aandacht voor de bodemkwaliteit. Ze worden vaak laat geoogst, waardoor er een grotere kans is dat de rooimachines over een natte bodem rijden. Bovendien gaat de oogst gepaard met een intensieve bodembewerking.

Daarom streeft Stijn naar een zo vroeg mogelijke oogstdatum. Zo verkleint hij de kans op structuurschade door natte omstandigheden. Daarnaast wisselt hij rooivruchten af met maaigewassen. Zo heeft hij de bodem de tijd om te recuperen.

B3W-begeleider Brecht Catteeuw in gesprek over bodemzorg met landbouwer Stijn De Wulf

Een bodem die zichzelf beter helpt herstellen

Ook Jurgen Vancoppenolle werkt al jarenlang gericht aan zijn bodem. Hij verhuisde 24 jaar geleden van de zandleemstreek naar een bedrijf in de Polder. Het werd al snel duidelijk dat hij hier anders met de bodem moest omgaan dan hij gewoon was. Tegelijk wilde hij de bodem verbeteren, zodat die beter en makkelijker bewerkbaar zou worden.

Die aanpak begint al in de stal, waar het melkvee in een potstal zit. De stal mest vormt een belangrijk onderdeel van zijn bodembeheer. Door een doordacht voedermanagement streeft Jurgen naar zoveel mogelijk structuur in de mest. Maar dat is slechts één onderdeel van zijn aanpak. Zo worden zijn percelen al 15 jaar niet-kerend bewerkt. Om zoveel mogelijk organisch materiaal in de bodem te brengen, roteert hij met maaigewassen in zijn akkerbouwrotatie en zaait hij steevast een mengsel van groenbedekkers. Om het opgebouwde bodemleven te sparen, beperkt hij elke bemestingsdosis tot maximaal 50 kg N/ha. De effecten van die inspanningen zijn dan ook duidelijk zichtbaar: het koolstofgehalte van de bodem stijgt en op de percelen blijven geen plassen meer staan.

Landbouwer Jurgen Vancoppenolle over bodemzorg

Kijken in de bodem voor de juiste keuze

B3W-begeleider Brecht Catteeuw in gesprek over bodemzorg met landbouwer Karel Dewaele

Karel nam in 2019 het bedrijf over van zijn ouders en maakte de omschakeling van een traditioneel akkerbouwbedrijf naar een biologisch bedrijf, waarbij de zorg voor de bodem centraal staat. Hij probeert de bodem daarbij zo minimaal mogelijk te bewerken, maar wel net zoveel als nodig. Om een doordachte keuze te maken in bodembewerking, neemt hij regelmatig de spade en kijkt hij letterlijk in de bodem. De effecten van zijn aanpak ziet hij vrij snel: op korte termijn merkt hij een betere draagkracht en waterhuishouding. Op langere termijn ervaart hij ook de voordelen van een actiever bodemleven. Zo verteren groenbedekkers sneller en wordt de bodem beter bewerkbaar.

Om het bodemleven te stimuleren, worden de stroresten van graangewassen steeds verhakseld en ingewerkt. Daarnaast zaait Karel zo snel mogelijk een complex mengsel van groenbedekkers in. Daarbij gaat het niet alleen om de resten van de groenbedekkers, maar ook om de wisselwerking tussen het bodemleven en de levende wortels. Daarom wil hij de bodem zo lang mogelijk bedekt houden met levende planten.

Directzaai toont potentieel van levende groenbedekkers

Naast de getuigenissen kregen bezoekers ook een praktische demonstratie rond directzaai. Daarbij werd gerst ingezaaid in een levende groenbedekker met drie verschillende zaaimachines: de Sky

Easydrill van Gert Annendyck, de Claydon directzaaimachine van Bert Defruyt en de AGrisem Boss Single Row van Aerts Rapide.

De demonstratie was geen eenvoudige opdracht. Gerst zaaien in juni is op zich al een uitdaging, en daar kwam nog bij dat de groenbedekker nog volledig groen stond. Toch toont deze techniek potentieel als najaarstoepassing.

Groenbedekkermengsels geven al een boost aan het bodemleven; een betere biostimulant bestaat er niet. De wortels trekken bodemleven aan en verbeteren de bodemstructuur. Directzaai vergroot die voordelen. Doordat we de groenbedekker nauwelijks vernietigen, komt de bodem in actie. Het bodemleven verteert de oogstresten en helpt om koolstof in de toplaag op te bouwen. Zo wordt de bodem weerbaarder: water infiltreert beter, de bodem slaat minder snel toe, droogt minder snel uit en behoudt meer draagkracht.

B3W-begeleider Zoë Borry neemt een kijkje in de bodem na passage met directzaaimachine

Bezoekers zien directzaaimachine aan het werk

Bekijk de resultaten met je eigen ogen!

De demo directzaai op het Beitem's Bodemfestival wordt vervolgd. Op donderdag 10 september is er een terugkommoment op de proefpercelen van Inagro. We bekijken hoe de ingezaaide gerst zich ontwikkelt en gaan dieper in op de kansen en aandachtspunten van directzaai in de praktijk.

Wil je weten of directzaai past binnen jouw bedrijfsvoering? Schrijf je dan in voor [de B3W-terugkomdag Directzaai](#).

Zelf met regeneratieve landbouw aan de slag? Dat kan! Je vindt onze brochure boordevol tips en praktijkervaring terug op de onze website: [Regeneratieve-landbouw-in-de-praktijk-B3W-brochure.pdf](#)

Om deel te nemen aan onze thematische uitwisselingsmomenten hou je best de [evenementenpagina](#) in de gaten. Met specifieke vragen kan je ook steeds terecht bij de B3W-begeleiders:

zoe.borry@b3w.vlaanderen.be

brecht.Catteeuw@b3w.vlaanderen.be